

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატამ მნიშვნელოვანი განმარტება გააკეთა ადმინისტრაციული ორგანოს დისკრეციული უფლებამოსილების განხორციელების სასამართლო კონტროლის ფარგლებთან დაკავშირებით. №ბს-797(კ-18) საქმეზე სადავო იყო საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის ბრძანებით შექმნილი კომისიის მიერ საგამოცდო ნაშრომის შეფასება, მოსარჩელე ითხოვდა სასერთიფიკაციო გამოცდაში მიღებული ქულის მომატებას. საკასაციო პალატამ ფართოდ იმსჯელა დისკრეციული უფლებამოსილების მახასიათებლებსა და შინაარსზე, საგამოცდო კომისიის, როგორც კოლეგიური ადმინისტრაციული ორგანოს დისკრეციული უფლებამოსილების სასამართლოს მიერ კონტროლის თავისებურებებზე, დავის საგნის მიხედვით დისკრეციული სფეროს რეგულირების ხარისხის სხვადასხვაობაზე. პალატამ აღნიშნა, რომ სასამართლო ფლობს დავის გადაწყვეტის სრულ იურისდიქციას, თუმცა სფეროს სპეციფიკის გათვალისწინებით განსხვავდება ადმინისტრაციული ორგანოს დისკრეციული სფეროს რეგულირების ხარისხი, სასამართლო კონტროლის სიმჭიდროვე, ინტენსივობა. საკასაციო პალატამ განმარტა, რომ გამოცდის შედეგთან დაკავშირებით პრეტენზიის წარდგენის შემთხვევაში სასამართლოს შეუძლია შეაფასოს გადაწყვეტილების მიღების პროცედურული მხარე, დისკრეციული უფლებამოსილების საზღვრების გამოყენების დაცულობა და მიზანთან შესაბამისობა, თანასწორობის პრინციპის დაცულობა, საგამოცდო წესების დაცვა, სწორი ფაქტობრივი გარემოებებით ხელმძღვანელობა, გამომცდელის მიერ საკითხისადმი კავშირში არმყოფი მოსაზრებებით მოქმედება. კონტროლი მიმდინარეობს საგნის სპეციფიკაში ჩაღრმავების გარეშე, სასამართლო არ არის უფლებამოსილი თავად განახორციელოს ადმინისტრაციული ორგანოებისადმი მინიჭებული დისკრეციული უფლებამოსილება, იკისროს გამომცდელის ფუნქცია და შეაფასოს მოსარჩელის სპეციალური ცოდნა, თუმცა დისკრეციული უფლებამოსილების განხორციელების პროცესი წინააღმდეგობაში არ უნდა მოვიდეს მოქალაქეთა დარღვეული უფლების სასამართლო წესით აღდგენის ინტერესთან. დისკრეციული უფლებამოსილების ფარგლებში მიღებული გადაწყვეტილების სასამართლო კონტროლი დაიშვება, თუმცა შეზღუდულია ხელისუფლების დანაწილების კონსტიტუციური პრინციპით, სასამართლო არ არის უფლებამოსილი გადაამოწმოს ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილების მიზანშეწონილობა. სასამართლო ვერ იქცევა ზემდგომ ადმინისტრაციულ ორგანოდ და თავად ვერ განახორციელებს დისკრეციულ უფლებამოსილებას, წინააღმდეგ შემთხვევაში კომისიის უფლებამოსილებაში ჩარევით სასამართლო მთლიანად შეცვლიდა საგამოცდო კომისიას, გადაიქცეოდა ზემდგომ ადმინისტრაციულ ორგანოდ, ხოლო ადმინისტრაციული ორგანო შებოჭილი იქნებოდა არა კანონით, არამედ სასამართლოს მიხედულებით. ამდენად, სასამართლომ მიიჩნია, რომ იგი მოკლებული იყო სადავო საკითხის არსებითად გადაწყვეტის შესაძლებლობას, ვინაიდან სასერთიფიკაციო გამოცდაზე მიღებული ქულის მომატება კომისიის დისკრეციულ უფლებამოსილებას განეკუთვნებოდა.

ბს-797 (კ-18)

7 მარტი, 2019წ.

ქ. თბილისი

ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატამ

შემდეგი შემადგენლობით:

ნუგზარ სხირტლაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),

მოსამართლეები: მაია ვაჩაძე, ვასილ როინიშვილი

სხდომის მდივანი - ანა ვარდიძე

კასატორი - საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო (მოპასუხე),
წარმომადგენელი - მ. მ-ე (04.02.19წ. NMES).

მოწინააღმდეგე მხარე - ნ. მ-ი (მოსარჩელე), წარმომადგენელი - ლ. ა-ი
(04.08.16წ. №160866755 რწმუნებულება)

სარჩელზე თანამოპასუხე - სსიპ შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრი
(მოპასუხე), წარმომადგენლები - დ. ჭ-ე (07.02.19წ. NMES ...), ი. ჟ-ა (07.02.19წ.
NMES ...)

გასაჩივრებული გადაწყვეტილება - თბილისის სააპელაციო სასამართლოს
ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 16.05.2018წ. განჩინება.

დავის საგანი - საგამოცდო ნაშრომის შეფასება, ქულის მომატების მოთხოვნა,
დისკრეციული უფლებამოსილების სასამართლო კონტროლი

ა ღ წ ე რ ი ლ ო ბ ი თ ი ნ ა წ ი ლ ი:

საქმის მასალებით დასტურდება, რომ ნ. მ-მა მონაწილეობა მიიღო 2014 წლის მასწავლებელთა სასერტიფიკაციო გამოცდამი და მისი ნაშრომი პროფესიულ უნარებში სსიპ შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრის მიერ შეფასდა 42 ქულით. ნაშრომის 21-ე დავალება შეფასდა 2 ქულით (მაქსიმალური ქულა 4).

ნ. მ-მა №21 დავალებაში მიღებული შეფასება (2 ქულა) გაასაჩივრა სსიპ - შეფასებისა და გამოცდების ეროვნულ ცენტრში. საპრეტენზიო განაცხადის განხილვის შედეგად 2014 წლის მასწავლებელთა სასერტიფიკაციო გამოცდის უნარების შედეგების გასაჩივრებასთან დაკავშირებით შექმნილი საგნობრივი ქვეკომისიის მიერ 22.08.2014წ. მიღებული გადაწყვეტილებით №21 დავალებების მიმართ ნ. მ-ის პრეტენზია არ დაკმაყოფილდა და მიუთითა, რომ გამსწორებლების მიერ სწორად იყო შეფასებული №21 ტესტური დავალება 2 ქულით. 2014 წლის მასწავლებელთა სასერტიფიკაციო გამოცდების ფარგლებში წარმოშობილი პრეტენზიების განმხილველი კომისიის 26.08.2014წ. №6 ოქმით (მე-14 პუნქტი) დამტკიცდა საგნობრივი ქვეკომისიის 22.08.2014წ. გადაწყვეტილება.

ნ. მ-მა სარჩელით მიმართა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას ნ. მ-ის ნაშრომის №21 დავალების პირველადი შეფასების, 2014 წლის მასწავლებელთა სასერტიფიკაციო გამოცდების ფარგლებში წარმოშობილი პრეტენზიების განმხილველი კომისიის 26.08.2014წ. №6 სხდომის ოქმის, ნ. მ-ის №21 დავალების ნაწილში საგნობრივი ქვეკომისიის 22.08.2014წ. გადაწყვეტილების ბათილად ცნობისა და სსიპ შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრისათვის, შეფასების სქემის საფუძველზე, ნ. მ-ის №21 დავალების შეფასების ერთი ქულის მომატების თაობაზე ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის დავალების მოთხოვნით.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 11.06.15წ. გადაწყვეტილებით ნ. მ-ის სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ, სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად ბათილად იქნა ცნობილი ნ. მ-ის ნაშრომის №21 დავალების პირველადი შეფასება, სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად ბათილად იქნა ცნობილი 2014 წლის მასწავლებელთა სასერტიფიკაციო გამოცდების ფარგლებში წარმოშობილი პრეტენზიების განმხილველი კომისიის 26.08.2014წ. №6 ოქმის მე-14 პუნქტი იმ ნაწილში, რომლითაც დამტკიცდა 2014 წლის მასწავლებელთა სასერტიფიკაციო გამოცდის უნარების შედეგების გასაჩივრებასთან დაკავშირებით შექმნილი საგნობრივი ქვეკომისიის 22.08.2014წ. გადაწყვეტილება ნ. მ-ის პრეტენზიის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის თაობაზე, მოპასუხეებს დაევალოთ №21 დავალებასთან დაკავშირებით ნ. მ-ის საპრეტენზიო განცხადების ხელახალი

განხილვა და აღნიშნულ საკითხზე ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა. დანარჩენ ნაწილში სარჩელის დაკმაყოფილებაზე მოსარჩელეს ეთქვა უარი.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის გადაწყვეტილება უცვლელად დარჩა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 09.02.2016 წ. განჩინებით.

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 11.10.2016წ. №760 ბრძანებით თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 24.12.2014წ. (საქმე №3/3377-14) გადაწყვეტილების აღსრულების მიზნით შეიქმნა კომისია, რომლის 31.10.2016წ. გადაწყვეტილებით ნ. მ-ის მიერ შესრულებულ 21-ე დავალებაზე წარდგენილი პასუხის შეფასება (2 ქულა) უცვლელად იქნა დატოვებული. 31.10.2016წ. სხდომაზე კომისიის წევრებმა განიხილეს 2014 წლის უნარების ტესტის #21 დავალება და მასზე ნ. მ-ის მიერ გაცემული პასუხი. კომისია ერთხმად შეთანხმდა, რომ მართალია სადავო პასუხში მოყვანილია მეთოდის გამოყენების კონკრეტული მაგალითი, თუმცა მოთხოვნილი, მინიმუმ 2 განსავითარებელი უნარის ნაცვლად დასახელებულია მხოლოდ ერთი უნარი და პასუხი არ არის დასაბუთებული. კომისიის გადაწყვეტილებაში მითითებულია, რომ მიღებული გადაწყვეტილება ემყარება როგორც ზოგად ჰოლისტურ ხედვას, ასევე განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 22.07.2014წ. #173/14 ბრძანებით დამტკიცებულ შეფასების სქემას, რომლის თანახმად დავალება ფასდებოდა 2 ქულით იმ შემთხვევაში, თუ პასუხში ჩანს საკითხის ნაწილობრივი ცოდნა, მსჯელობა არის არასრული, აკლია დავალების პირობის რომელიმე კომპონენტი, ან ზოგადად პასუხი ყველა მითითებაზე სწორია, მაგრამ სქემატურია. კომისიამ მიიჩნია, რომ ნ. მ-ის მიერ შესრულებული დავალება პასუხობდა დავალების მხოლოდ პირველ კომპონენტს. აპლიკანტს არ ჰქონდა წარმოდგენილი ვენის დიაგრამის მიერ განსავითარებელი მინიმუმ 2 უნარი და პასუხში არ იკვეთებოდა არავითარი დასაბუთების მცდელობა. კომისიამ მიიჩნია, რომ ნ. მ-ის პასუხი არ შეესაბამებოდა 3 ქულით შეფასების კრიტერიუმებს, კერძოდ, 3 ქულით ფასდება ნაშრომი იმ შემთხვევაში, თუ პასუხში ჩანს საკითხის გააზრებული ცოდნა, მთლიანობაში მსჯელობა სწორია, თუმცა არასრული - რომელიმე ერთ მათგანზე პასუხი შედარებით სქემატურია. კომისიამ ერთხმად მიიჩნია, რომ ნ. მ-ის პასუხი არ არის დასაბუთებული, მასში არ არის ასახული მსჯელობა იმასთან დაკავშირებით თუ რატომ უწყობს ვენის დიაგრამა ხელს ამა თუ იმ უნარის განვითარებას, მოყვანილი უნდა ყოფილიყო ვენის დიაგრამის გამოყენების მაგალითი, განსავითარებელი

უნარები და შესაბამისი დასაბუთება. კომისიამ მიიჩნია, რომ ნ. მ-ის მიერ ფაქტობრივად პასუხი გაცემულია მხოლოდ ერთ კითხვაზე, რაც არ ქმნიდა პასუხის 3 ქულით შეფასების საფუძველს.

ნ. მ-მა 13.01.2017წ. სარჩელით მიმართა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას მოპასუხეების საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს და სსიპ შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრის მიმართ. მოსარჩელემ მოითხოვა ნ. მ-ის ნაწილში საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 11.10.2016წ. №760 ბრძანებით შექმნილი კომისიის 31.10.2016წ. №1 სხდომის ოქმის ბათილად ცნობა და ნ. მ-ისათვის N21 დავალებაში 1 ქულის მომატების თაობაზე სსიპ შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრისთვის ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის დავალება.

მოსარჩელემ აღნიშნა, რომ კანონიერ ძალაში მყოფი თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 11.06.2015წ. გადაწყვეტილებაში აღინიშნა, რომ ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ დასაბუთებული არ იყო ნ. მ-ის მიერ შესრულებული დავალების 3 ქულით შეფასების დაუშვებლობა. აღნიშნული განმარტების მიუხედავად კომისიის გადაწყვეტილებაში მითითებულია, რომ ნ. მ-ის მიერ №21 დავალებაზე გაცემულ პასუხში არ იკვეთება საკითხის გააზრებული ცოდნა. საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს აღნიშნული მოსაზრება, მოსარჩელის აზრით, ადასტურებს, რომ მოპასუხე შემოიფარგლა სასამართლოს გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილის გაცნობით და უგულებელყო გადაწყვეტილების სამოტივაციო ნაწილში მითითებული განმარტებები. ამდენად, სახეზეა სზაკ-ის 60¹ მუხლის შესაბამისად, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 11.10.2016წ. №760 ბრძანებით შექმნილი კომისიის 31.10.2016წ. №1 სხდომის ოქმის ბათილად ცნობისა და სსიპ შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრისთვის ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის დავალების საფუძველი ნ. მ-ისათვის N21 დავალებაში 1 ქულის მომატების თაობაზე.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 30.10.17წ. გადაწყვეტილებით სარჩელი დაკმაყოფილდა, ბათილად იქნა ცნობილი ნ. მ-ის ნაწილში საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 11.10.2016წ. №760 ბრძანებით შექმნილი კომისიის 31.10.16წ. №1 სხდომის ოქმი და სსიპ შეფასებისა და გამოცდების ეროვნულ ცენტრს დაევალა ახალი ადმინისტრაციულ-

სამართლებრივი აქტის გამოცემა ნ. მ-ისათვის №21 დავალებაში 1 ქულის მომატების თაობაზე.

თბილისის საქალაქო სასამართლომ აღნიშნა, რომ გასაჩივრებული აქტის გამოცემის საფუძველი იყო თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 24.12.2014წ. (საქმე №3/3377-14) კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილება, რომლითაც მოპასუხეებს დაევალოთ ნ. მ-ის საპრეტენზიო განცხადების ხელახალი შეფასება №21 დავალებასთან დაკავშირებით და აღნიშნულ საკითხზე ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა. აღნიშნული გადაწყვეტილების აღსრულების მიზნით გადაწყვეტილების მიღება სასამართლოს გადაწყვეტილების შესაბამისად უნდა მომხდარიყო. სასამართლომ მიიჩნია, რომ თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 24.12.2014წ. (საქმე №3/3377-14) გადაწყვეტილების აღსრულების მიზნით გამოცემული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით არ მომხდარა კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილების სათანადო აღსრულება, რადგან კანონიერ ძალაში მყოფი გადაწყვეტილების სამოტივაციო ნაწილში სასამართლომ მიუთითა, რომ სასწავლო პროცესის დაგეგმვისა და სწავლის ეფექტური სტრატეგიების სატრენინგო მასალაში მოცემული ვენის დიაგრამის განმარტების ანალიზის საფუძველზე, მოსარჩელის მიერ სადავო კითხვაზე (დავალება №21) შემოთავაზებულ პასუხში უდავოდ ჩანს საკითხის გააზრებული ცოდნა, ნ. მ-ი არა მხოლოდ აღწერს რა დანიშნულებით გამოიყენება ვენის დიაგრამა, როგორ ხდება მისი შევსება, არამედ უთითებს კონკრეტულ მაგალითსაც ტარიელისა და ავთანდილის შედარებითი დახასიათების სახით. ამასთან, მხოლოდ ერთი - ანალიზის უნარის მითითება და დასაბუთების არ არსებობა არ ქმნიდა პასუხის 3 ქულით შეფასების დაუშვებლობის საფუძველს. სასამართლოს გადაწყვეტილებით მიეთითა სადავო კითხვაზე შემოთავაზებულ პასუხში საკითხის გააზრებულ ცოდნაზე, ხოლო სახელმწიფოს სახელით დადგენილი გადაწყვეტილების კანონიერ ძალაში შესვლა გულისხმობს მის უპირობო და სავალდებულო შესრულებას, რაც მოპასუხე ადმინისტრაციულ ორგანოს ვალდებულს ხდიდა 2014 წლის უნარების ტესტის №21 დავალებაზე წარდგენილი პასუხი შეეფასებინა 3 ქულით, რამდენადაც, სსიპ შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრის დირექტორის 22.07.2014წ. №173/14 ბრძანებით (დანართი №17) დამტკიცებული შეფასების სქემის თანახმად, პასუხი, რომელშიც ჩანს საკითხი გააზრებული ცოდნა ფასდება 3 ქულით.

სასამართლომ მიუთითა საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 24.04.2014წ. №ბს-476-464(კ-13) გადაწყვეტილებაზე, სასკ-ის 22-2, 23-ე, 32.1, 33-ე, სზაკ-ის 60¹¹

მუხლების დანაწესებზე და აღნიშნა, რომ გასაჩივრებულ ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტში ასახული კონკრეტული ურთიერთობის მოწესრიგება არ შეესაბამება მისი გამოცემის სამართლებრივ საფუძვლებს და წინააღმდეგობაში მოდის მოცემული ურთიერთობის მარეგულირებელ სამართლებრივ ნორმებთან, რაც სასამართლოს აზრით სარჩელის სრულად დაკმაყოფილების საფუძველს ქმნიდა. სსკ-ის 53-ე მუხლის საფუძველზე მოპასუხე მხარეს დაეკისრა მოსარჩელის მიერ გადახდილი სახელმწიფო ბაჟის ანაზღაურება 100 ლარის ოდენობით.

გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გასაჩივრდა სსიპ შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრის და საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მიერ.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 16.05.2018წ. განჩინებით სააპელაციო საჩივრები არ დაკმაყოფილდა, უცვლელად დარჩა გასაჩივრებული გადაწყვეტილება. სააპელაციო სასამართლომ მიიჩნია, რომ პირველი ინსტანციის სასამართლომ სწორად დაადგინა ფაქტობრივი გარემოებები და გაიზიარა სამართლებრივი შეფასება. სააპელაციო პალატამ აღნიშნა, რომ სადავო აქტი მიღებულია თბილისის საქალაქო სასამართლოს №3/3377-14 საქმეზე გამოტანილი 24.12.14წ. გადაწყვეტილების აღსასრულებლად. სააპელაციო სასამართლომ დამატებით განმარტა, რომ დავის სპეციფიკა და თავისებურება არ გამორიცხავს სასამართლოს შესაძლებლობას არსებითად იმსჯელოს საკითხზე და დააკმაყოფილოს სარჩელი. სასამართლოს მიერ იმავე შინაარსის გადაწყვეტილების მიღება არღვევს ეფექტური მართლმსაჯულების პრინციპს და არ არის დავის არსებით გადაწყვეტაზე ორიენტირებული. სააპელაციო სასამართლომ აღნიშნა აგრეთვე, რომ მსგავსი კატეგორიის დავების განხილვის პროცესში აღიარებს ადმინისტრაციული სასამართლოს მიერ განხორციელებული კონტროლის მოცულობას და გარკვეული ფარგლებით შეზღუდვას. აღნიშნული ფარგლების დადგენის მიზნით სააპელაციო პალატამ მიუთითა, რომ შეფასებებთან დაკავშირებულ შეკითხვებზე პასუხის გაცემა არ არის სრულ კონტროლს მოკლებული, შეფასების თავისუფლებას აქვს ფარგლები და სასამართლოს კონტროლი ამ პირობებში უნდა იყოს სათანადო და თანაზომიერი. სააპელაციო სასამართლომ აღნიშნა, რომ შეფასების კრიტერიუმები საკმაოდ მკაფიოდ, ნათლად და ცალსახად იყო გაწერილი სსიპ შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრის დირექტორის 22.07.2014წ. №173/14 ბრძანებით დამტკიცებულ შეფასების სქემაში, რაც შესაძლებელს ხდიდა სასამართლო კონტროლის

განხორციელებას და კითხვაზე გაცემული პასუხის დაწესებულ კრიტერიუმებთან შესაბამისობის საკითხის შემოწმებას.

სააპელაციო სასამართლომ არ გაიზიარა ადმინისტრაციული ორგანოების მოსაზრება იმის თაობაზე, რომ ნ. მ-ის პასუხიდან იკვეთება საკითხის ნაწილობრივი ცოდნა, რადგანაც პასუხი შეიცავს მითითებას უნარზე, რომლის განვითარებას უწყობს ხელს დიაგრამის სასწავლო პროცესში ჩართვა, წარმოდგენილია კონკრეტული მაგალითი. სააპელაციო სასამართლომ მიიჩნია, რომ კონკრეტული მაგალითის საფუძველზე საკითხის წარმოჩენა, როდესაც თავად მოხმობილი მაგალითის სისწორე სადავო არ არის, ადასტურებს საკითხის გააზრებულ ცოდნას, რაც სწორად იქნა შეფასებული პირველი ინსტანციის სასამართლოს მიერ და გამორიცხავს გადაწყვეტილების გაუქმებისა და სააპელაციო საჩივრის დაკმაყოფილების შესაძლებლობას.

განჩინება საკასაციო წესით გასაჩივრდა საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მიერ, რომელიც გასაჩივრებული განჩინების გაუქმების გზით სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის თაობაზე ახალი გადაწყვეტილების მიღებას ითხოვს. კასატორი აღნიშნავს, რომ სააპელაციო სასამართლოს არ უნდა გამოეყენებინა კანონი, რომელიც გამოიყენა (სასკ-9, 32-ე მუხ.). სააპელაციო სასამართლომ არასწორად გაიზიარა პირველი ინსტანციის სასამართლოს მსჯელობა, უსაფუძვლოა სააპელაციო სასამართლოს მოსაზრება იმის თაობაზე, რომ გასაჩივრებული აქტი არ შეესაბამება სასამართლოს კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილების მოთხოვნებს. მითითებული გადაწყვეტილებით ადმინისტრაციულ ორგანოს დაევალა ნ. მ-ის საპრეტენზიო განცხადების ხელახალი შეფასება და ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა, გადაწყვეტილება არ შეიცავდა მითითებას ადმინისტრაციული ორგანოების მიმართ ნ. მ-ისთვის ქულის მომატების თაობაზე. სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 249.5 მუხლი განსაზღვრავს, რომ სასამართლოს გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილი უნდა შეიცავდეს დასკვნას სარჩელის დაკმაყოფილების ან სარჩელზე მთლიანად ან ნაწილობრივ უარის თქმის შესახებ, მითითებას სასამართლო ხარჯების განაწილებაზე, გასაჩივრების ვადასა და წესზე. საკასაციო სასამართლოს 21.10.2016წ. №ას-513-490-2016 გადაწყვეტილების 1.4 პუნქტში აღნიშნულია, რომ სასამართლოს გადაწყვეტილებით სამართლებრივი წესრიგის დადგენა შესაძლებელია რა მხოლოდ გადაწყვეტილების აღსრულებით, აღსასრულებლად წარემართება მხოლოდ სარეზოლუციო ნაწილი და არა სამოტივაციო ნაწილი, თუნდაც ეს უკანასკნელი ადგენდეს რაიმე უფლებას ან ვალდებულების არსებობას.

კასატორმა აღნიშნა, რომ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 11.10.2016წ. N760 ბრძანებით შეიქმნა კომისია, რომელმაც იხელმძღვანელა სსიპ შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრის დირექტორის 22.07.2014წ. N173/14 ბრძანებით დამტკიცებული შეფასების სქემის მიხედვით და გადაწყვეტილება მიიღო აღნიშნული ბრძანების შესაბამისად. კომისიამ 21.10.2016წ. გამართულ სხდომაზე იმსჯელა ნ. მ-ის მიმართ სასამართლოს გადაწყვეტილების აღსრულების თაობაზე. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 11.06.2015წ. გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილის თანახმად, ნ. მ-ის სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ, სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად ბათილად იქნა ცნობილი ნ. მ-ის ნაშრომის პირველადი შეფასება N21 დავალების ნაწილში, ასევე, სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად ბათილად იქნა ცნობილი 2014 წლის მასწავლებელთა სასერტიფიკაციო გამოცდების ფარგლებში წარმოშობილი პრეტენზიების განმხილველი კომისიის 26.08.2014წ. N6 სხდომის ოქმი იმ ნაწილში, რომლითაც დამტკიცდა 2014 წლის მასწავლებელთა სასერტიფიკაციო გამოცდის უნარების შედეგების გასაჩივრებასთან დაკავშირებით შექმნილი საგნობრივი ქვეკომისიის 22.08.2014წ. გადაწყვეტილება ნ. მ-ის პრეტენზიების დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის ნაწილში, მოპასუხეებს დაევალებათ ნ. მ-ის საპრეტენზიო განცხადების ხელახალი შეფასება N21 დავალებასთან დაკავშირებით და აღნიშნულ საკითხზე ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა. შეფასებისა და გამოცდების ეროვნულ ცენტრსა და საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს დაევალებათ დაედგინათ ნ. მ-ის მიერ შესრულებული დავალება შეესაბამებოდა თუ არა ლიადაბოლოებიანი დავალების 3 ქულით შეფასების კრიტერიუმებს. კომისიის წევრებმა განიხილეს N21 დავალების პასუხი, რა დროსაც იხელმძღვანელეს სსიპ შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრის დირექტორის 22.07.2014წ. ბრძანებით №173/14 დამტკიცებული შეფასების სქემის (დანართი №17-ის) შესაბამისად. N21 დავალების პირობა მდგომარეობდა შემდეგში: სწავლის ეფექტიანობის ასამაღლებლად მასწავლებლები ხშირად იყენებენ სხვადასხვა ტიპის კოგნიტურ სქემებს. ერთ-ერთი ასეთი სქემაა ვენის დიაგრამა, რომლის გამოყენებაც მრავალფეროვანსა და საინტერესოს ხდის სასწავლო პროცესს. - მოიყვანეთ სწავლების პროცესში ვენის დიაგრამის ეფექტიანი გამოყენების კონკრეტული მაგალითი; - დაასახელეთ, მოსწავლის რომელი უნარების

განვითარებას უწყობს ხელს ვენის დიაგრამის გამოყენება სასწავლო პროცესში. დაასაბუთეთ თქვენი პასუხი. კასატორი აღნიშნავს, რომ დავალების პირობის მიხედვით, აპლიკანტი ვალდებული იყო მოეყვანა სწავლების პროცესში ვენის დიაგრამის ეფექტიანი გამოყენების კონკრეტული მაგალითი; დაესახელებინა მოსწავლის რომელი უნარების განვითარებას უწყობს ხელს ვენის დიაგრამის გამოყენება სასწავლო პროცესში; დაესაბუთებინა პასუხი. აპლიკანტის პასუხში წარმოდგენილი იყო შემდეგი მსჯელობა: „ვენის დიაგრამა შეიძლება გამოვიყენოთ პერსონაჟთა შედარებითი დახასიათების დროს. დიაგრამის მარცხენა და მარჯვენა ნახევარსფეროში ჩაიწერება განსხვავებული თვისებები, ხოლო შუაში ჩაიწერება მსგავსი თვისებები. მაგ.: ტარიელისა და ავთანდილის შედარებითი დახასიათების დროს განსხვავებული თვისებები: გარეგნობა, საქმიანობა, ჩაიწერება მარცხნივ და მარჯვნივ, ხოლო ის რაინდული თვისებები, რომელიც ორივე პერსონაჟს ახასიათებდა ჩაიწერება შუაში. ვენის დიაგრამის გამოყენება სასწავლო პროცესში ხელს უწყობს ანალიზის უნარის განვითარებას.” კომისიამ ერთხმად მიიჩნია, რომ ნ. მ-ის სადავო პასუხში, მართალია, მოყვანილია მეთოდის გამოყენების კონკრეტული მაგალითი, თუმცა მოთხოვნილი, მინიმუმ 2 განსავითარებელი უნარის ნაცვლად დასახელებულია მხოლოდ ერთი და ამავდროულად, პასუხი არ არის დასაბუთებული. იმის გათვალისწინებით, რომ აღნიშნული ღია ტიპის დავალება 4-ქულიანია, სანახევროდ შესრულებული დავალებისათვის 2-ქულიანი შეფასება აბსოლუტურად ადეკვატურია. აღნიშნული გადაწყვეტილება არ ემყარება მხოლოდ ზოგად, ჰოლისტურ ხედვას. კომისიამ იხელმძღვანელა 22.07.2014წ. №173/14 დამტკიცებული შეფასების სქემით (დანართი №17-ით) განსაზღვრული კრიტერიუმებით, კერძოდ, 2 ქულით ფასდებოდა პასუხის შემდეგი ვარიანტი: „2 ქულა - პასუხში ჩანს საკითხის ნაწილობრივი ცოდნა. მსჯელობა არის არასრული, აკლია დავალების პირობის რომელიმე კომპონენტი; ან ზოგადად პასუხი ყველა მითითებაზე სწორია, მაგრამ სქემატურია.” აპლიკანტის მიერ წარმოდგენილი მსჯელობა პასუხობდა დავალების მხოლოდ პირველ კომპონენტს. ნ. მ-ს არ ჰქონდა წარმოდგენილი ვენის დიაგრამის მიერ განსავითარებელი მინიმუმ 2 უნარი და პასუხში არ იკვეთებოდა არავითარი დასაბუთების მცდელობა. შესაბამისად, ნ. მ-ის პრეტენზია, მომატებოდა არსებულ პასუხში 1 ქულა, უმართებულო იყო. 3-ქულიანი შეფასების კრიტერიუმის მიხედვით: „3 ქულა - პასუხში ჩანს საკითხის გააზრებული

ცოდნა. მთლიანობაში მსჯელობა სწორია, თუმცა არასრული - რომელიმე ერთ მითითებაზე პასუხი შედარებით სქემატურია". ნ. მ-ის მიერ დავალებისთვის გაცემულ პასუხში არ იკვეთებოდა გააზრებული და სწორი მსჯელობა. პასუხში არ იყო დასაბუთებული (თუნდაც სქემატურად), რატომ უწყობს ხელს ვენის დიაგრამის გამოყენება ამა თუ იმ უნარის განვითარებას. შეკითხვის 3 კომპონენტიდან, ფაქტობრივად, პასუხი გაცემულია მხოლოდ ერთზე. ამდენად, საკითხის განხილვის შედეგად კომისიამ ერთხმად გადაწყვიტა, რომ ნ. მ-ის მიერ შესრულებულ 21-ე დავალებაზე წარმოდგენილი პასუხი შეფასებულიყო კვლავ 2 ქულით. კასატორმა სასკ-ის 34.3 მუხლზე მითითებით მოითხოვა საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების საკასაციო საჩივრის დასაშვებად ცნობა.

საკასაციო სასამართლოს 15.11.2018წ, განჩინებით საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს საკასაციო საჩივარი დასაშვებად იქნა ცნობილი.

„საქართველოს მთავრობის სტრუქტურის, უფლებამოსილებისა და საქმიანობის წესის შესახებ" კანონში 05.07.2018წ. კანონით შეტანილი ცვლილებების თანახმად, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს ფუნქციები და უფლებამოსილებანი გადაეცა საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტროს. შესაბამისად, საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტრო ჩაითვალა საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს უფლებამონაცვლედ საქართველოს კანონმდებლობით მისთვის მინიჭებულ უფლებამოსილებათა ფარგლებში (2.1 მუხ.). აღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო პალატის 07.02.2019წ. განჩინებით საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს უფლებამონაცვლედ, სსკ-ის 92-ე მუხლის საფუძველზე, ცნობილ იქნა საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტრო.

საკასაციო სასამართლოს 07.02.2019წ. სხდომაზე კასატორის საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს წარმომადგენელმა მ. მ-ემ მხარი დაუჭირა საკასაციო საჩივარს, მოითხოვა მისი დაკმაყოფილება და აღნიშნა, რომ განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს და სსიპ შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრის მიერ მაღალკვალიფიციური სპეციალისტებით დაკომპლექტდა კომისია, რომლის მიერ მიღებული გადაწყვეტილებით აღსრულდა სასამართლოს გადაწყვეტილება. გასაჩივრებული აქტი დასაბუთებულია, არ არსებობს მისი ბათილად ცნობის საფუძველები. ქვედა ინსტანციის სასამართლოების

გადაწყვეტილებებით სასამართლო შეიჭრა ადმინისტრაციული ორგანოს დისკრეციულ უფლებამოსილებაში, რაც ეწინააღმდეგება ადმინისტრაციული კანონმდებლობის მოთხოვნებს.

თავდაპირველი მოპასუხის სსიპ შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრის წარმომადგენლებმა დ. ჭ-ემ და ი. ჟ-ამ მხარი დაუჭირეს საკასაციო საჩივარს და მოითხოვეს მისი დაკმაყოფილება. ი. ჟ-ამ აღნიშნა, რომ სადავო #21 დავალება იყო ღია ტიპის დავალება და შედგებოდა რამოდენიმე კითხვისაგან, კერძოდ, აპლიკანტს უნდა დაესახელებინა ვენის დიაგრამის გამოყენების მაგალითი, უნდა დაესახელებინა ერთზე მეტი უნარი, რომლის განვითარებასაც ხელს უწყობს ვენის დიაგრამა და უნდა დაესაბუთებინა პასუხი. ნ. მ-ის მიერ სრულყოფილად შესრულდა დავალება მხოლოდ მაგალითის დასახელების ნაწილში, პასუხში არ არის გადმოცემული დასაბუთება და მას დასახელებული აქვს მხოლოდ ერთი უნარი. პასუხიდან აგრეთვე არ ჩანს მასწავლებლის მსჯელობა, რომლის არსებობის შემთხვევაში იგი დიდი ალბათობით მიიღებდა უფრო მაღალ შეფასებას. საგამოცდო ნაშრომის ფასდება ორი დამოუკიდებელი გამსწორებლის მიერ, განათლების სამინისტროს მიერ წინასწარ შემუშავებული შეფასების სქემის მიხედვით. იმ შემთხვევაში, თუ გამსწორებლებს შორის არსებობს აზრთა სხვადასხვაობა, შეფასების საკითხში ერთვება მესამე გამსწორებელი. საპრეტენზიო კომისია იქმნება მაღალკვალიფიციური სპეციალისტებისაგან, რომლებიც აფასებენ პირველადი შეფასების სისწორეს. ამდენად, თითოეული ნაშრომი მინიმუმ ოთხჯერ სწორდება მაღალკვალიფიციური სპეციალისტების მიერ წინასწარ დადგენილი წესის შესაბამისად, რაც უზრუნველყოფს შეფასების ობიექტურობას და სანდოობას. შეფასების სქემა და სატრენინგო მასალა წინასწარ ქვეყნდება და ცნობილია მასწავლებლებისათვის.

მოწინააღმდეგე მხარის ნ. მ-ის წარმომადგენელმა ლ. ა-მა არ სცნო საკასაციო საჩივარი, მოითხოვა მის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა, სააპელაციო სასამართლოს განჩინების უცვლელად დატოვება და აღნიშნა, რომ სადავო #21 დავალება შედგებოდა ორი ნაწილისაგან, რომლის პირველი ნაწილი ნ. მ-ის მიერ შესრულდა სრულყოფილად, მან დაასახელა მაგალითი, რისთვისაც ამ ნაწილში მას 2 ქულით შეფასება უნდა მიეღო, ხოლო უნარის დასახელებისა და არასრული დასაბუთებისთვის უნდა მიეღო - 1 ქულა. დავაზე მიღებული თავდაპირველი

გადაწყვეტილების გამოტანისას პირველი ინსტანციის სასამართლომ მართალია მიიჩნია, რომ განსახილველი საკითხი წარმოადგენდა ადმინისტრაციული ორგანოს დისკრეციულ უფლებამოსილებას, რის გამოც სასამართლო არ იყო უფლებამოსილი თავად მიეღო გადაწყვეტილება, თუმცა ამავე გადაწყვეტილებაში აღინიშნა სასამართლოს მოსაზრება იმის თაობაზე, რომ არ იკვეთებოდა პასუხის 3 ქულით შეფასების დაუშვებლობა. აღნიშნული გარემოება არ იქნა გათვალისწინებული ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ, რაც მართებულად შეფასდა ქვედა ინსტანციის სასამართლოების მიერ და მოპასუხეს დაევალა ნ. მ-ისათვის 1 ქულის მომატება. გასაჩივრებული აქტის გამოცემისას კომისიის შემადგენლობაში შედიოდნენ არა მხოლოდ ფილოლოგები, არამედ სხვა პროფესიის წარმომადგენლებიც, მაგალითად, ფსიქოლოგები, რითიც დასტურდება, რომ სადავო საკითხის შეფასება არ არის მხოლოდ ფილოლოგების შეფასების საგანი და მისი შეფასება იურისტს, კერძოდ, სასამართლოსაც შეუძლია. კასატორის მითითებითა იმის თაობაზე, რომ აღსრულებას ექვემდებარება მხოლოდ გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილი არასწორია, ვინაიდან სასკ-ის 32.4 მუხლის შესაბამისად დავის გადაწყვეტისას გადაწყვეტილების სამოტივაციო ნაწილში სასამართლო უთითებს, თუ რა გარემოება არ გამოიკვლია ადმინისტრაციულმა ორგანომ და რომელი გარემოების გამოკვლევაა საჭირო საკითხზე ხელახლი მსჯელობისას.

ს ა მ ო ტ ი ვ ა ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი:

საკასაციო სასამართლო საქმის მასალების და საკასაციო საჩივრის საფუძვლების შესწავლის, მხარეთა ახსნა-განმარტებების მოსმენის შედეგად თვლის, რომ საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს შემდეგ გარემოებათა გამო:

საქმეზე დადგენილად არის ცნობილი, რომ ნ. მ-მა მონაწილეობა მიიღო 2014 წლის მასწავლებელთა სასერტიფიკაციო გამოცდაში და მისი ნაშრომი პროფესიულ უნარებში სსიპ შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრის მიერ შეფასდა 42 ქულით (მინიმალური ზღვარი 43 ქულა). უნარებში ნ. მ-ის ნაშრომის 21-ე დავალება შეფასდა 2 ქულით (მაქსიმალური ქულა - 4). გამოცდის შედეგი გასაჩივრდა ნ. მ-ის მიერ (დავალებები №21, №22, №23, №40). 2014 წლის მასწავლებელთა სასერტიფიკაციო გამოცდის უნარების შედეგების გასაჩივრებასთან დაკავშირებით

შექმნილი საგნობრივი ქვეკომისიის 22.08.14წ. გადაწყვეტილებით მოსარჩელის საპრეტენზიო განაცხადი არ დაკმაყოფილდა იმ მოტივით, რომ გამსწორებლის მიერ სწორად იქნა შეფასებული უნარების შედეგების გასაჩივრების თაობაზე წარდგენილ საპრეტენზიო განაცხადში მითითებული ტესტური დავალება. აღნიშნული გადაწყვეტილება დამტკიცდა 26.08.14წ. მასწავლებელთა სასერტიფიკაციო გამოცდების ფარგლებში წარმოშობილი პრეტენზიების განმხილველი კომისიის №6 სხდომის ოქმით. №21 დავალების შესრულების შეფასებასთან დაკავშირებით ნ. მ-მა სარჩელი აღძრა სასამართლოში. კანონიერ ძალაში შესული თბილისის საქალაქო სასამართლოს 11.06.15წ. გადაწყვეტილებით, სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად, ბათილად იქნა ცნობილი სადავო აქტები, №21 დავალებასთან დაკავშირებით მოპასუხეებს საპრეტენზიო განაცხადის განხილვა დაევალათ, დანარჩენ ნაწილში სარჩელი არ დაკმაყოფილდა.

„თბილისის საქალაქო სასამართლოს 11.06.15წ. (საქმე №3/3507-14) გადაწყვეტილების აღსრულების მიზნით კომისიის შექმნის შესახებ“ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 11.10.16წ. №760 ბრძანებით შეიქმნა კომისია. სასამართლო გადაწყვეტილების აღსასრულებლად შექმნილი კომისიის 31.10.16წ. გადაწყვეტილებით კომისიამ ერთხმად მიიჩნია, რომ ნ. მ-ის მიერ 21-ე დავალებაზე პასუხი 2 ქულით უნდა შეფასდეს.

№21 დავალება ფორმულირებული იყო შემდეგნაირად: „სწავლის ეფექტიანობის ასამაღლებლად მასწავლებლები ხშირად იყენებენ სხვადასხვა ტიპის კოგნიტურ სქემებს. ერთ-ერთი ასეთი სქემაა ვენის დიაგრამა, რომლის გამოყენებაც მრავალფეროვანსა და საინტერესოს ხდის სასწავლო პროცესს. მოიყვანეთ სწავლის პროცესში ვენის დიაგრამის ეფექტიანი გამოყენების კონკრეტული მაგალითი. დაასახელეთ, მოსწავლის რომელი უნარების განვითარებას უწყობს ხელს ვენის დიაგრამის გამოყენება სასწავლო პროცესში. დაასაბუთეთ თქვენი პასუხი“.

2014 წლის მასწავლებლის სასერტიფიკაციო გამოცდის უნარების მასწავლებელთათვის შეთავაზებულ ტესტში, სადავო №21 დავალებაზე ნ. მ-მა წერილობით შემდეგი პასუხი გასცა: „ვენის დიაგრამა შეიძლება გამოვიყენოთ პერსონაჟთა შედარებითი დახასიათების დროს. დიაგრამის მარცხენა და მარჯვენა ნახევარსფეროებში ჩაიწერება განსხვავებული თვისებები, ხოლო შუაში ჩაიწერება მსგავსი თვისებები. მაგ: ტარიელისა და ავთანდილის შედარებითი დახასიათების დროს განსხვავებული თვისებები: გარეგნობა, საქმიანობა, ჩაიწერება მარცხნივ და

მარჯვნივ, ხოლო ის რაინდული თვისებები, რომელიც ორივე პერსონაჟს ახასიათებს, ჩაიწერება შუაში. ვენის დიაგრამის გამოყენება სასწავლო პროცესში ხელს უწყობს ანალიზის უნარის განვითარებას”.

მოსარჩელე მოითხოვს საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 11.10.2016წ. №760 ბრძანებით შექმნილი კომისიის 31.10.2016წ. №1 სხდომის ოქმის ბათილად ცნობას და სსიპ შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრისათვის ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის დავალებას. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ ოქმი წარმოადგენს სზაკ-ის 2.1 მუხლის „დ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტს (სუსგ 25.03.09წ. #ბს-1448-1406 (კს-08)). ამდენად, სასკ-ის 2.1 მუხლის „ა“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, დავის განხილვისას უნდა შემოწმდეს ამ აქტის შესაბამისობა კანონმდებლობის მოთხოვნებთან. საქმის მასალებით დასტურდება, რომ კომისია და მის მიერ მიღებული სადავო აქტი გამოცემულია კანონიერ ძალაში მყოფი თბილისის საქალაქო სასამართლოს 11.06.15წ. (საქმე№3/3507-14) გადაწყვეტილების აღსასრულებლად. ამდენად, უმართებულოა სააპელაციო პალატის მითითება იმის შესახებ, რომ სადავო აქტი მიღებულია საქალაქო სასამართლოს №313377-14 საქმეზე გამოტანილი 24.12.14წ. გადაწყვეტილების აღსასრულებლად.

საქმის მასალებით დასტურდება, რომ №21 დავალება შეიცავდა მითითებას სასწავლო პროცესში სხვადასხვა ტიპის კოგნიტური (შემეცნებითი) სქემების გამოყენების ეფექტიანობაზე, მითითებას იმაზე, რომ ერთ-ერთი ასეთი სქემაა ვენის დიაგრამა, რომლის გამოყენებაც მრავალფეროვანსა და საინტერესოს ხდის სასწავლო პროცესს. დავალებას თან ახლდა ვენის დიაგრამის ნახაზი. №21 დავალების პირობა მოიცავდა შემდეგ ელემენტებს: აპლიკანტს უნდა მოეყვანა სწავლების პროცესში ვენის დიაგრამის ეფექტიანი გამოყენების კონკრეტული მაგალითი; დაესახელებინა მოსწავლის უნარები (ანუ ერთზე მეტი), რომელთა განვითარებასაც ხელს უწყობს ვენის დიაგრამის გამოყენება სასწავლო პროცესში; დაესაბუთებინა პასუხი. ამდენად, დავალება მიზნად ისახავს აპლიკანტის ცოდნის გამოვლენას სწავლების ამ ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი მეთოდის, მისი პრაქტიკული გამოყენების შესახებ მოსწავლეების ეფექტიანი სწავლა-განვითარებისათვის, რადგან მოსწავლეების კოგნიტური, სოციალურ-პიროვნული განვითარებისათვის, მოსწავლეთა ასაკობრივი

თავისებურებების, სწავლისა და განათლების თეორიების ცოდნის ეფექტიანად გამოყენება მასწავლებელთა პროფესიული სტანდარტით არის მოთხოვნილი (მასწავლებლების პროფესიული სტანდარტის 13^{1.1} მუხ.). №21 დავალების მოთხოვნიდან გამომდინარე, აპლიკანტს პასუხში უნდა გამოევიწყინა ვენის დიაგრამის, როგორც სასწავლო მეთოდის, მნიშვნელობა მოსწავლეებთან მუშაობის დროს, ასევე პედაგოგიურ საქმიანობაში ვენის დიაგრამის გამოყენების შესაძლებლობების და მოსწავლეებზე მისი გავლენის შესახებ ცოდნა. ვენის დიაგრამის, როგორც სწავლების მნიშვნელოვანი ელემენტის შესახებ ინფორმაცია მოცემულია პედაგოგთა მოსამზადებელ მასალებში.

21-ე დავალების პირობა შეიცავს სიტუაციის/საკითხის აღწერას და შესაბამის შეკითხვებს. ამ ტიპის დავალებების შეფასება უკავშირდება სპეციფიკურ საგნობრივ, პროფესიული უნარების გამოვლენას და მათ შეფასებას, რაც პროფესიულ მომზადებას საჭიროებს, ვინაიდან ღია დავალების შეფასება ჰოლისტური (მთლიანობით) ხასიათისაა, ის ნამუშევრის მთლიანობაში შეფასებას ეფუძნება. დავალების შეფასება ავლენს სწავლების მნიშვნელოვანი ასპექტის - სასწავლო პროცესში კოგნიტური (შემეცნებითი) სქემების გამოყენების ეფექტიანობის ცოდნას გამოსაცდელი პირის მიერ. 21-ე დავალება კომპლექსური ხასიათისაა და მასზე პასუხი ტესტირებაში მონაწილისაგან მოითხოვს კომპლექსურ საგნობრივ ცოდნას, ხოლო მისი შეფასებისათვის აუცილებელია სპეციფიკური ექსპერტული კომპეტენცია, სწავლისა და განვითარების თავისებურებების ცოდნა.

საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ საგამოცდო კომისიის მიერ ნაშრომის შეფასება კოლეგიური ადმინისტრაციული ორგანოს დისკრეციულ უფლებამოსილებათა რიგს განეკუთვნება, რომელშიც სასამართლოს კონტროლი გარკვეული თავისებურებებით ხასიათდება. სასამართლო ფლობს დავის გადაწყვეტის სრულ იურისდიქციას, თუმცა სფეროს სპეციფიკის გათვალისწინებით განსხვავდება ადმინისტრაციული ორგანოს დისკრეციული სფეროს რეგულირების ხარისხი, სასამართლო კონტროლის სიმჭიდროვე, ინტენსივობა, შესაბამისად სასამართლოს კონტროლი ამ პირობებში უნდა იყოს სათანადო და თანაზომიერი, დასაცავი ობიექტის მნიშვნელობიდან გამომდინარე არ არის გამორიცხული დისკრეციის მიმართ გამკაცრებული ტესტის გამოყენება (სუსგ 13.02.2013წ. №ბს-448-443(კ-12)). გამოცდის შედეგთან დაკავშირებით პრეტენზიის წარდგენის შემთხვევაში

სასამართლოს შეუძლია შეაფასოს გადაწყვეტილების მიღების პროცედურული მხარე, კანონმდებლობით განსაზღვრული დისკრეციული უფლებამოსილების საზღვრების გამოყენების დაცულობა და მიზანთან მისი შესაბამისობის სისწორე, შეფასების საყოველთაოდ მიღებული მასშტაბის, თანასწორობის პრინციპის დაცულობა (გამოსაცდელი პირების არათანაბარ მდგომარეობაში ჩაყენება (მაგ. მოფიქრებისათვის ნაკლები დროის მიცემა, გამოცდის არასამუშაო გარემოში წარმართვა)), ფაქტების სწორად დადგენის მოთხოვნის, გამოცდის პროცედურული წესების დაცულობა. სასამართლო კონტროლი მოიცავს აგრეთვე ისეთ საკითხებს, რომელიც უკავშირდება გამომცდელის მიერ გამოცდისათვის განსაზღვრული დანაწესის გაუთვალისწინებლობას, არასწორი ფაქტობრივი გარემოებებით ხელმძღვანელობას (მაგ. გამომცდელი საგამოცდო კითხვას გამოცდასთან შეუსაბამო შინაარს აძლევს, დასმული კითხვა ცდება პროგრამის ფარგლებს და სხვ.), საგამოცდო ტესტის, მისი შინაარსობრივი წყობის, დასმული კითხვისა და მასზე სწორად მიჩნეული პასუხის აშკარად შეუსაბამობას, გამომცდელის მიერ გაცნობიერებულად საკითხისადმი კავშირში არმყოფი მოსაზრებებით მოქმედებას. გამომცდელის შეფასებაზე სასამართლო კონტროლი დასაშვებია, როდესაც შეფასება შესაძლოა საგნის სპეციფიკაში ჩაღრმავების გარეშე, იმ შემთხვევაში, როდესაც გამომცდელის შეფასება ემყარება მეცნიერულ-პროფესიული მოსაზრებების ისეთ აშკარა და გონივრულ ზღვარს გადამცდარ არასწორ გააზრებასა და შეფასებას, რომლის შედეგი ყოვლად დაუსაბუთებელი, ირაციონალური და მიუღებელია სასამართლოსათვის.

მოცემულ შემთხვევაში მოსარჩელე სადავოდ არ ხდის პროცედურულ საკითხს, არ უთითებს თანასწორობის პრინციპის დარღვევით იდენტურ შემთხვევაში სხვების მიმართ განსხვავებული გადაწყვეტილების მიღებას, ადმინისტრაციული ორგანოს არსებული პრაქტიკის საწინააღმდეგო გადაწყვეტილების მიღებას, მოსარჩელე არ ეთანხმება დავალებაზე გაცემული პასუხის შეფასებას. მხედველობაშია მისაღები, რომ სასამართლო კონტროლს თავისი საზღვრები აქვს, რადგან შეფასების პროცესს მრავალი ისეთი ელემენტი ახლავს, რომელიც არ ექვემდებარება ზუსტ შეფასებას (გამომცდელის სუბიექტური შთაბეჭდილება, გამომცდელის პროფესიული თავისებურებების ზემოქმედება შეფასებაზე და სხვ.). გამოცდის ჩატარება დაკავშირებული არის შეფასების აუცილებლობასთან, გამომცდელის

მიხედულებასთან, რომელიც წარმოადგენს ამ საქმიანობის, შეფასებითი კატეგორიების გამოყენების უცილობელ ელემენტს, შესაბამისად ამ სფეროში რეგულაციას მიზნად აქვს არა მიხედულების სრული აღმოფხვრა, არამედ მისი თვითნებობაში გადაზრდის თავიდან აცილება, დისკრეციის სფეროს შეზღუდვა. დისკრეციის სფეროს შეზღუდვა ზოგადად დადებითი პროცესია, თუმცა მიხედულების სრული იგნორირება, სრული კონტროლი გამოიწვევდა კონკრეტული პასუხის სპეციფიკურობის, მიზანშეწონილობის ფაქტორის გათვალისწინების უარყოფას, ორგანოს საქმიანობის არაეფექტურობას. კომისიის სადავო გადაწყვეტილება უკავშირდება მაღალკვალიფიციური სპეციალისტებისაგან დაკომპლექტებული კომისიის საგნობრივ კომპეტენციას, ერთჯერად სიტუაციას, რომლის რეკონსტრუქცია და გადამოწმება მოსამართლის მიერ შეუძლებელია (გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს გამოსაცდელის ცოდნის დონეს სახელდობრ გამოცდის ჩატარების მომენტისათვის და არა მის შემდეგ), შემფასებელი ახდენს შეფასებას საგამოცდო საკითხების სირთულებების გათვალისწინებით და საერთო შედეგების შეფასების საფუძველზე (შეფასება თავის თავში შეიცავს შედარების ელემენტს, შეფასება შესაბამისობაში უნდა იყოს სხვა აპლიკანტების მიერ მიღებულ შეფასებებთან, ამდენად, გასათვალისწინებელია გამოსაცდელის საშუალო დონე, საგამოცდო ნიშანი იმ ურთიერთობათა სისტემის ნაწილია, რომელიც გარკვეულწილად არის საგამოცდო პრაქტიკის, გამომცდელთა გამოცდილებისა და წარმოდგენების შედეგი), რაც საგამოცდო გადაწყვეტილებისათვის ქმნის შეფასების თავისუფალ სივრცეს (იხ. აგრეთვე სუსგ 08.07.04წ., #ბს-94-11-კს-04; 20.10.10წ. #ბს-342-331 (კ-10); 25.03.09წ. #ბს-1448-1406 (კს-08); 20.07.11წ. #ბს-1805-1760 (კ-10)). დისკრეციული უფლებამოსილების განხორციელება ადმინისტრაციულ ორგანოს ანიჭებს შესაძლებლობას კანონმდებლობის შესაბამისი რამდენიმე გადაწყვეტილებიდან შეარჩიოს ყველაზე მისაღები გადაწყვეტილება (სზაკ- ის მე-2 მუხ. "ლ" ქვ.პ.).

შეფასების ფართო ველის აღიარება იწვევს გადაწყვეტილების მიღების დისკრეციული სივრცის აღიარებას. მოცემულ შემთხვევაში სახეზეა ადმინისტრაციული დისკრეციული უფლებამოსილება სპეციალიზებულ სფეროში. გამომცდელის გადაწყვეტილების სრული სასამართლო შემოწმების დაშვების შემთხვევაში, გამოცდების მიღების ფუნქცია უცილობლად მთლიანად

სასამართლოში გადაინაცვლებს. სასამართლო არ არის უფლებამოსილი იკისროს გამომცდელის ფუნქცია და შეაფასოს მოსარჩელის სპეციალური ცოდნა.

დისკრეციული უფლებამოსილება ადმინისტრაციულ ორგანოს აძლევს მოქმედების თავისუფლებას, თუმცა არ ქმნის სამართლისგან სრულიად თავისუფალ სივრცეს, ასეთ პირობებში მოქალაქეს არ ერთმევა უფლება მოითხოვოს მის მიმართ უშეცდომო გადაწყვეტილების მიღება. საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ არ არსებობს სრულიად დისკრეციული უფლებამოსილება, ისევე როგორც სრული მოწესრიგება. გარემოებათა სიმრავლის, სფეროს თავისებურებების გათვალისწინებით სასამართლო შემოწმების მასშტაბი ცვალებადია. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ ორგანოს მიხედულების სფეროს გაფართოებას იწვევს განუსაზღვრელი ცნებები. საგამოცდო წარმოება მოიცავს ორგანოს დისკრეციულ უფლებამოსილებას და შეფასების პროცესთან დაკავშირებულ განუსაზღვრელ ცნებებს. ასეთი ორმაგი დატვირთვის მოწესრიგება განაპირობებს დისკრეციული უფლებამოსილების სპეციფიკას. განუსაზღვრელი, ზოგადი სამართლებრივი ტერმინები არ გულისხმობს ადმინისტრაციული ორგანოს არჩევანის სრულ თავისუფლებას, უშეცდომო დისკრეციული გადაწყვეტილებების მიღების, პირის უფლებების დაცვის მოთხოვნიდან გამომდინარე, ასეთი ტერმინები სწორად უნდა განიმარტოს, ცნებების განმარტების სისწორე ექვემდებარება სასამართლო კონტროლს, თუმცა საგამოცდო წარმოების მოწესრიგება ანიჭებს ადმინისტრაციულ ორგანოს გარკვეულ თავისუფლებას ამ ცნებების შემადგენლობის განმარტებისას და სასამართლო კონტროლიც ამ თავისებურების გათვალისწინებით ხორციელდება. საგამოცდო კომისია თავისი უფლებამოსილების განხორციელებისას ადგენს თუ როდის არის სახეზე წესით დადგენილი წინაპირობა - გააზრებული ცოდნა, ნაწილობრივი ცოდნა, რომლებიც სრულად არ არიან განსაზღვრულები და თავის მხრივ, უქმნიან საგამოცდო კომისიას გარკვეულწილად შეფასების თავისუფალ სივრცეს, რაც დამახასიათებელია საგამოცდო პროცესისათვის.

შეფასების გარკვეული თავისუფლების მიუხედავად, ცხადია, რომ მისი გამოყენება ობიექტურად და სამართლიანად უნდა ხდებოდეს. დისკრეციული უფლებამოსილების სპეციფიკური პროცესი წინააღმდეგობაში არ უნდა მოვიდეს მოქალაქეთა დარღვეული უფლების სასამართლო წესით აღდგენის ინტერესთან, ასეთის არსებობის შემთხვევაში, და უნდა ექვემდებარებოდეს სასამართლო

კონტროლს. მმართველობის ყველა აქტი, მათ შორის დისკრეციული უფლებამოსილებიდან გამომდინარე გადაწყვეტილება, ექვემდებარება სასამართლო კონტროლს. სზაკ-ის 7.2 მუხლის შესაბამისად, დისკრეციული უფლებამოსილების განხორციელებისას არ დაიშვება პირის ძირითადი უფლებისა და კანონიერი ინტერესების შელახვა. დისკრეცია არ წარმოადგენს სასამართლო ხელისუფლების კონტროლისაგან თავისუფალ სივრცეს (სუსგ 11.04.12წ. #ბს-1655-1627 (კ-11), 20.10.10წ. #ბს-342-331 (კ-10)), ადმინისტრაციული ორგანოს მიხედულება უკიდევანო არ არის და მის ფარგლებში თვითნებობის, დისკრიმინაციის, დისკრეციული უფლებამოსილების გადაჭარბების ან არამიზნობრივი გამოყენების გამოვლენა დაუშვებელია, ადმინისტრაციული ორგანოს დისკრეცია არ ნიშნავს თანასწორობის ან კანონიერების პრინციპის უგულებელყოფას, დისკრეციული უფლებამოსილება სამართლებრივად შებოჭილი თავისუფლებაა. დისკრეციული უფლებამოსილების ცნებისათვის იმანენტურია მისი სამართლებრივი ბოჭვა, რაც სასამართლო კონტროლის პირობებშია შესაძლებელი. მოცემულ შემთხვევაში დისკრეციული ველის შეზღუდვის, ამ სფეროში ერთგვარი ინტერვენციის, სასამართლო კონტროლის გაფართოების შესაძლებლობას გარკვეულწილად იძლევა სასერტიფიკაციო გამოცდის შეფასების სქემა. სადავო ურთიერთობის წარმოშობის დროს მასწავლებლის სასერტიფიკაციო გამოცდის ჩატარების წესს ადგენდა „ზოგადი განათლების შესახებ“ კანონის 26-ე მუხლის 1-ლი პუნქტის „შ“ ქვეპუნქტის, საქართველოს მთავრობის 21.05.04წ. #37 დადგენილებით დამტკიცებული „საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს დებულების“ მე-2 მუხლის მე-2 პუნქტის „პ.ა“ ქვეპუნქტის, მე-3 მუხლის მე-2 პუნქტის „მ“ ქვეპუნქტის საფუძველზე, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 04.12.09წ. #1101 ბრძანებით დამტკიცებული „მასწავლებელთა სერტიფიცირების დებულება“, რომლის მე-4 მუხლის „თ“ ქვეპუნქტის თანახმად, შეფასების სქემა არის შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრის მიერ, საგამოცდო პროგრამისა და შეფასების ზოგადი კრიტერიუმების შესაბამისად, გამსწორებლისთვის და საპრეტენზიო კომისიისათვის შედგენილი დოკუმენტი. დებულების მე-11 მუხლის 1⁴ პუნქტი ითვალისწინებდა შეფასების და გამოცდების ეროვნული ცენტრის დირექტორის ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით შეფასების სქემების დამტკიცებას. საქმის მასალებით დასტურდება, რომ სსიპ შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრის

დირექტორის 22.07.14წ. №173/14 ბრძანებით დამტკიცდა მასწავლებელთა სასერტიფიკაციო გამოცდების შეფასების სქემა. სქემით განისაზღვრა შეფასების ზოგადი კრიტერიუმები, რომელთა მიხედვით 4 ქულიდან ღია დავალებებში 3 ქულა ამ კრიტერიუმების მიხედვით იწერება იმ შემთხვევაში, თუ პასუხში ჩანს საკითხის გააზრებული ცოდნა, მთლიანობაში მსჯელობა სწორია, თუმცა არასრული, რომელიმე ერთ მითითებაზე პასუხი შედარებით სქემატურია. შეფასების სქემის მიხედვით აპლიკანტი 2 ქულას იმსახურებს იმ შემთხვევაში, თუ პასუხში ჩანს საკითხის ნაწილობრივი ცოდნა, მსჯელობა არ არის სრული, აკლია დავალების პირობის რომელიმე კომპონენტი ან ზოგადად პასუხი ყველა მითითებაზე სწორია, მაგრამ სქემატური. ამდენად, შეფასების სქემის მიხედვით 3-ქულიანი შეფასება საჭიროებდა მოსწავლის უნარების დასახელებას, რომელთა განვითარებასაც ხელს უწყობს ვენის დიაგრამის გამოყენება, ნ. მ-მა დაასახელა მხოლოდ ერთი უნარი. შეფასების სქემის მიხედვით 3-ქულიანი შეფასება საჭიროებდა გაცემული პასუხის დასაბუთებას.

№21 დავალების პასუხში ნ. მ-ს მოყვანილი აქვს მეთოდის გამოყენების მაგალითი და დასახელებული აქვს მხოლოდ ერთი უნარი, რომლის განვითარებასაც უწყობს ხელს ვენის დიაგრამის გამოყენება, თუმცა არ არის მოყვანილი უნარის განვითარების დასაბუთება. პასუხი არ ავლენს პედაგოგიურ საქმიანობაში ვენის დიაგრამის გამოყენების მნიშვნელობას, ამ მეთოდის ზემოქმედებას მოსწავლეებზე. №21 დავალებაზე გაცემული პასუხიდან შეუძლებელია განისაზღვროს აპელანტის ცოდნა ვენის დიაგრამის გამოყენების მნიშვნელობის, მოსწავლეებზე მეთოდის ზემოქმედების შესახებ, დავალებაზე გაცემული პასუხი არ არის სრული, პასუხს აკლია დავალების პირობის არაერთი არსებითი კომპონენტი. პასუხში მოყვანილია მეთოდის გამოყენების კონკრეტული მაგალითი, თუმცა მოყვანილი მინიმუმ 2 განსავითარებელი უნარის ნაცვლად დასახელებულია მხოლოდ ერთი, ამასთანავე, პასუხი არ არის დასაბუთებული.

მხედველობაშია მისაღები, რომ პროფესიული უნარების ტესტის 21-ე დავალება განეკუთვნება ე.წ. ღია ტიპის დავალებას, ასეთ დავალებას არ აქვს თანდართული სავარაუდო პასუხები, რის გამო მნიშვნელობა ენიჭება დასაბუთებას. დასაბუთება, განმარტება უფრო მაღალი საზოგადოებრივი დონის მაჩვენებელია, ვიდრე დასახელება, აღწერა, ის ავლენს აპლიკანტის ანალიზის, სინთეზისა და შეფასების

უნარებს. ნ. მ-ის პასუხში არ არის დასაბუთებული თუ რატომ უწყობს ხელს ვენის დიაგრამის გამოყენება უნარების განვითარებას. ღია დავალების პასუხში ტესტირების მონაწილეს უნდა გამოევიდინა ვენის დიაგრამის, როგორც სასწავლო მეთოდის, მნიშვნელობა მოსწავლეებთან მუშაობისას, პედაგოგიურ საქმიანობაში ვენის დიაგრამის გამოყენების შესაძლებლობები, ამ კოგნიტური სქემის დახმარებით მოსწავლეებზე გავლენის მოხდენის გაცნობიერება, ამ მეთოდის გავლენა მოსწავლეების სწავლისა და აზროვნების თავისებურებაზე (კოგნიტური და მეტაკოგნიტური უნარები, სემანტიკური კომპეტენცია და სხვ.). აღნიშნულის მიუხედავად #21 დავალების პასუხი საერთოდ არ შეიცავს რაიმე უნარის განვითარების დასაბუთებას, პასუხიდან არ ჩანს ასეთი დასაბუთების მოყვანის თუნდაც მცდელობა. პასუხში მხოლოდ ერთი უნარის (ანალიზის უნარის) დასახელება, ვენის დიაგრამის გამოყენების შედეგად ამ უნარის განვითარების დასაბუთების გარეშე, ადასტურებს საკითხის ნაწილობრივ ცოდნის შესახებ კომისიის სადავო აქტის დასკვნის საფუძვლიანობას. აღნიშნული დავალების მაქსიმალური 4 - ქულიანი შეფასების გათვალისწინებით, მართებულია კასატორის მოსაზრება იმის შესახებ, რომ ნახევრად შესრულებული დავალებისათვის 2 - ქულიანი შეფასება ადეკვატურია და პასუხობს შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრის 22.07.14წ. №173/14 ბრძანებით დამტკიცებული 2014 წლის მასწავლებელთა სასერტიფიკაციო გამოცდის შეფასების სქემით განსაზღვრულ კრიტერიუმებს.

აღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო თვლის, რომ სადავო აქტით გადაწყვეტილი დავის მთავარი საკითხი - ქულის მომატებაზე უარი ადეკვატურია, ადგილი არ აქვს თვითნებობას, დისკრეციული უფლებამოსილების გადაცილებას, მოსარჩელის მიმართ დისკრიმინაციულ მიდგომას. დავის დამატებით ასპექტს ქმნის მოსარჩელის წარმომადგენლის მოსაზრება იმის შესახებ, რომ დავალება ორ ნაწილად არის დაყოფილი და შესაბამისად, პირველი ნაწილის (მაგალითის მოყვანის) სრულყოფილად შესრულების გამო, დავალების 4 - ქულიანი შეფასებიდან გამომდინარე, პასუხი იმსახურებს 2 ქულას, ხოლო დავალების მეორე ნაწილის (უნარების დასახელება, დასაბუთება) ნაწილობრივი შესრულების გამო - 1 ქულას. თავის მხრივ, მოპასუხეების წარმომადგენლები მიიჩნევენ, რომ №21 დავალება შეიცავს 2-ზე მეტ კომპონენტს, კერძოდ, მაგალითის მოყვანა, რამდენიმე უნარის დასახელება, თითოეულის დასაბუთება, რაც გამორიცხავს ნ. მ-ის პასუხის 3

ქულით შეფასების შესაძლებლობას. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ 2014 წლის მასწავლებელთა სასერტიფიკაციო გამოცდის შეფასების სქემა იძლევა გარკვეული მასშტაბით შეფასების გადამოწმების შესაძლებლობას, სქემაში მოცემულია შეფასების ზოგადი მასშტაბი, თუმცა აღნიშნული სრულად არ გამორიცხავს გამომცდელის შეფასების, მათ შორის ტესტის კომპონენტების პრიორიტეტულობის შეფასების დისკრეციას, სასამართლო არ არის უფლებამოსილი თავად განხორციელოს ადმინისტრაციული ორგანოებისადმი მინიჭებული დისკრეციული უფლებამოსილება. ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენციის მე-6 მუხლი არ გულისხმობს სასამართლოს ისეთ იურისდიქციას, რომელიც ყოველთვის მისცემს მას შესაძლებლობას მიხედულების საფუძველზე სპეციალიზებულ სფეროში მიღებულ გადაწყვეტილებებზე ჩაანაცვლოს ადმინისტრაციულ ორგანოთა მოსაზრება საკუთარით (ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს 20.10.15წ. გადაწყვეტილება საქმეზე „ფაზია ალი გაერთიანებული სამეფოს წინააღმდეგ“ (Fazia Ali v. the United Kingdom) § 77; 22.10.1995წ. გადაწყვეტილება საქმეზე „ბრაიანი გაერთიანებული სამეფოს წინააღმდეგ“ (Bryan v. the United Kingdom) §47). სამართლებრივი წესრიგი ავალდებულებს გამომცდელს კეთილსინდისიერად შეაფასონ გამოსაცდელი, თუმცა საგამოცდო სამართალი არ ავალდებულებს მათ მივიდნენ იმავე დასკვნამდე რა დასკვნამდეც მივიდოდა მოგვიანებით სასამართლო გამოცდის შედეგების გაცნობის შემდეგ. კონვენციის მე-6 მუხლი არ გულისხმობს იმ დონის იურისდიქციის ხელმისაწვდომობას, რომელსაც შეუძლია სრულიად უგულებელყოს ადმინისტრაციული ორგანოს მიხედულება (ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს 21.07.11წ. გადაწყვეტილება შპს „სიგმა რადიო ტელევიზია“ კვიპროსის წინააღმდეგ (Sigma Radio Television LTD. v. Cyprus) § 153).

მოსარჩელის მოთხოვნა აღმჭურველი ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემას ეხება. ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი არის ადმინისტრაციული ორგანოს მმართველობითი ფუნქციის განხორციელების სამართლებრივი ფორმა. სასამართლოს შეუძლია დაადგინოს ადმინისტრაციული ორგანოს ვალდებულება კონკრეტულ შემთხვევებში მმართველობითი ფუნქციის განხორციელების თაობაზე, სასამართლო ვერ შეითავსებს ამ ფუნქციებს. კანონმდებლობა გამონაკლისის სახით უშვებს სადავოდ ქცეული მმართველობითი

ფუნქციის სასამართლოს მიერ განხორციელების შესაძლებლობას მთელი რიგი წინაპირობების დაცვით. სასამართლო მხოლოდ იმ შემთხვევაშია უფლებამოსილი თავისი განჩინებით მოაწესრიგოს სადავო საკითხი, თუ აღნიშნული ითვალისწინებს ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემას და არ საჭიროებს საქმის გარემოებების დამატებით გამოკვლევას, ამასთანავე, საკითხი არ მიეკუთვნება ადმინისტრაციული ორგანოს დისკრეციულ უფლებამოსილებას (სასკ-ის 33-ე მუხლის მე-2 ნაწილი). სწორედ უკანასკნელს განეკუთვნება მოცემულ შემთხვევაში 21-ე დავალების კომპონენტების პრიორიტეტულობა, თითოეული ელემენტის (მაგალითის მოყვანა, უნარების დასახელება, უნარების განვითარების დასაბუთება) მნიშვნელობის განსაზღვრა.

სზაკ-ის 177.1 მუხლის მიხედვით, დაინტერესებული მხარე უფლებამოსილია გაასაჩივროს ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ გამოცემული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი. საქმის მასალებით დასტურდება, რომ ნ. მ-მა ადმინისტრაციული საჩივრით გაასაჩივრა მიღებული შეფასება საპრეტენზიო კომისიაში (სადავო სამართალურთიერთობის წარმოშობის დროს მოქმედი კანონმდებლობა ითვალისწინებდა არა მხოლოდ პროცედურის დადგენილი წესის, არამედ ტესტის/ტესტების შეფასებასთან დაკავშირებით საპრეტენზიო განაცხადის წარდგენის შესაძლებლობას, თითოეულისათვის გასაჩივრების და გადაწყვეტის განსხვავებული ვადების განსაზღვრით (საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 04.12.09წ. #1101 ბრძანებით დამტკიცებული „მასწავლებელთა სერტიფიცირების დებულების“ II¹ თავი)). კანონიერ ძალაში მყოფი თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 11.06.2015წ. გადაწყვეტილებით ბათილად იქნა ცნობილი საპრეტენზიო კომისიის აქტი ნ. მ-ის პრეტენზიის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის ნაწილში და ადმინისტრაციულ ორგანოს დაევალა საპრეტენზიო განაცხადის ხელახალი შეფასება. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ სასამართლოსაგან განსხვავებით, საჩივრის განხილვისას ზემდგომი ადმინისტრაციული ორგანო ამოწმებს გასაჩივრებული გადაწყვეტილების არა მხოლოდ კანონიერებას, არამედ აგრეთვე მიზანშეწონილობას. დისკრეციული უფლებამოსილების გამოყენების მართლზომიერების შემოწმებისას ზემდგომი ადმინისტრაციული ორგანო, სასამართლოსაგან განსხვავებით, თავადაც იყენებს დისკრეციულ უფლებამოსილებას. საჩივართან დაკავშირებულ წარმოებაში მოწმდება გასაჩივრებული გადაწყვეტილების ფორმალური და მატერიალური მოთხოვნები,

მათ შორის დისკრეციული უფლებამოსილების მიზანსა და შედეგს შორის თანაფარდობის, დისკრეციის მიზნის, უფლებამოსილების ფარგლების დაცულობა, დგინდება დისკრეციული უფლებამოსილების დროს შეცდომის დაშვება. მხედველობაშია მისაღები, რომ ექსპერტებით დაკომპლექტებული კოლეგიური ორგანოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილების შემოწმება სასამართლოში ხდება კანონიერების და არა მიზანშეწონილობის თვალსაზრისით, მიზანშეწონილობის მოსაზრებებს არ აქვთ პრიორიტეტული მნიშვნელობა კანონიერების მოთხოვნებთან. დისკრეციული უფლებამოსილების ფარგლებში მიღებული გადაწყვეტილების სასამართლო კონტროლი შეზღუდულია ხელისუფლების დანაწილების კონსტიტუციური პრინციპით, სასამართლო ვერ იქცევა ზემდგომ ადმინისტრაციულ ორგანოდ და თავად ვერ განახორციელებს დისკრეციულ უფლებამოსილებას, წინააღმდეგ შემთხვევაში კომისიის უფლებამოსილებაში ჩარევით სასამართლო მთლიანად შეცვლიდა საგამოცდო კომისიას, გადაიქცეოდა ზემდგომ ადმინისტრაციულ ორგანოდ, ხოლო ადმინისტრაციული ორგანო შებოჭილი იქნებოდა არა კანონით, არამედ სასამართლოს მიხედულებით.

სასკ-ის 23-ე მუხლით გათვალისწინებული მავალდებულებელი სარჩელით პირი სასამართლოს მიმართავს არსებული მდგომარეობის შეცვლის და შესაბამისად, მისთვის ხელსაყრელი მდგომარეობის მიღწევის მიზნით. ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის თაობაზე სარჩელის დასაშვებობის პირობებს სასკ-ის 23-ე მუხლი, ხოლო სარჩელის საფუძვლიანობის პირობებს 33-ე მუხლი განსაზღვრავს. აქტის არსებობას, აქტის გამოცემაზე უარის თქმას უკავშირდება ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის თაობაზე სარჩელის დასაშვებობა. მოცემულ შემთხვევაში მოსარჩელის მიზანია არა აქტის გამოცემამდე არსებული მდგომარეობის აღდგენა (სასკ-ის 22-ე მუხ.), არამედ არსებული მდგომარეობის შეცვლა (სასკ-ის 23-ე მუხ.) და მისთვის ხელსაყრელი მდგომარეობის მიღწევა (სუსგ 25.03.09წ. #ბს-1448-1406 (კს-08)). მოცემულ შემთხვევაში მავალდებულებელი სარჩელი, აქტის გამოცემის მოთხოვნა უცილობლად მოიცავს უარის თქმის შესახებ ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობის მოთხოვნას, რომლის ბათილად ცნობის გარეშე შეუძლებელია აქტის გამოცემის დავალება. შესაბამისად, სამინისტრო და სსიპ გამოცდებისა და შეფასების ეროვნული ცენტრი მოცემულ დავაში სოლიდარულ მოპასუხეებს წარმოადგენენ, შესაბამისად ერთ-ერთის მიერ სააპელაციო სასამართლოს

გადაწყვეტილების გასაჩივრება ადასტურებს გადაწყვეტილების სრულად გასაჩივრებას.

საერთო წესის თანახმად, მავალდებულებელი სარჩელის განხილვისას აქტის გამოცემაზე უარის კანონიერების დასადგენად აქცენტი კეთდება არა იმდენად უარის თქმის სამართლებრივ საფუძვლებზე, რამდენადაც აქტის გამოცემაზე, მოთხოვნილი აქტის გამოცემის წინაპირობების არსებობაზე. ამასთანავე, მხედველობაშია მისაღები, რომ მოცემულ შემთხვევაში დავა საგამოცდო კომისიის დისკრეციულ სფეროს შეეხება (სზაკ-ის 2.1 მუხ. „ლ“ ქვ.პ., მე-6, მე-7 მუხ.). უკვე აღინიშნა, რომ სასკ-ის 33-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, სასამართლო არ არის უფლებამოსილი თავად გამოსცეს ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი, თუ საკითხი განეკუთვნება ადმინისტრაციული ორგანოს დისკრეციულ უფლებამოსილებას, შესაბამისად, მოცემულ დავაში, საგამოცდო კომისიის გადაწყვეტილების დისკრეციული ხასიათის გამო, ყურადღება უნდა გამახვილდეს უარის თქმის შესახებ საგამოცდო კომისიის სადავო აქტის კანონიერებაზე. ამდენად, უარის შესახებ აქტის არსებობა არსებით შედეგს იწვევს მოთხოვნილი აქტის გამოცემის საკითხის გადაწყვეტისათვის. საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ დისკრეციული უფლებამოსილების უშეცდომოდ განხორციელების მოთხოვნის უფლება იმით განსხვავდება ჩვეულებრივი გადაწყვეტილების მიმართ წარმოშობილი მოთხოვნის უფლებისაგან, რომ პირველ შემთხვევაში აქცენტი კეთდება არა კონკრეტული შინაარსის გადაწყვეტილების მიღებაზე, არამედ დისკრეციული უფლებამოსილების უშეცდომოდ განხორციელებაზე. დისკრეციული უფლებამოსილების განხორციელებაში შეცდომად მიიჩნევა დასაბუთების ვალდებულების უგულებელყოფა. მხოლოდ შეფასებასთან დაკავშირებით წარდგენილ პრეტენზიაზე უარის დასაბუთების მეშვეობით არის შესაძლებელი საკითხზე გამოტანილი გადაწყვეტილების სისწორე. დასაბუთებიდან უნდა ირკვეოდეს, თუ რა გარემოებებმა და შეხედულებებმა მოახდინეს გავლენა გადაწყვეტილების მიღებაზე. შესაბამისად, გადაწყვეტილების შემოწმებისას სასამართლოსათვის თვალსაჩინო უნდა გახდეს თუ რა ფაქტობრივ და სამართლებრივ საფუძვლებს ემყარება დისკრეციული გადაწყვეტილება და მისი მიღების პროცესი. განსახილველ შემთხვევაში არ დასტურდება სადავო აქტით მოსარჩელის უფლების ხელყოფა, სადავო აქტი მიღებულია უფლებამოსილი,

კოლეგიური ორგანოს მიერ, გადაწყვეტილება მიღებულია ადმინისტრაციული წარმოების ჩატარების, საკითხის სრულად გამოკვლევის შედეგად, აქტი დასაბუთებულია.

ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის შესახებ სარჩელთან (სასკ-ის 23-ე მუხ.) დაკავშირებით სასამართლოს გადაწყვეტილება შესაძლოა ორი სახის იყოს: სასამართლოს შეუძლია დაავალოს აქტის გამოცემა ან თავად სასამართლომ მოაწესრიგოს სადავო საკითხი. საკასაციო სასამართლო არ იზიარებს მოსარჩელის მოსაზრებას იმის შესახებ, რომ მოპასუხემ არ შეასრულა კანონიერ ძალაში მყოფი სასამართლოს გადაწყვეტილების დანაწესი. დისკრეციული უფლებამოსილების სასამართლო კონტროლის თავისებურებაა ის, რომ სასამართლო არ იღებს საბოლოო გადაწყვეტილებას და ამგვარად არ იჭრება ადმინისტრაციული ორგანოს დისკრეციაში. საქალაქო სასამართლოს კანონიერ ძალაში მყოფი 11.06.15წ. გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილშივეა მითითებული, რომ სადავო აქტები ბათილად იქნა ცნობილი სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად. თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის კანონიერ ძალაში მყოფი 11.06.15წ. გადაწყვეტილებაში სასამართლო პირდაპირ უთითებს, რომ სასამართლო არ არის უფლებამოსილი გადაამოწმოს ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილების მიზანშეწონილობა ანუ მისი დისკრეციის განხორციელების მართლობიერება, სასამართლომ აღნიშნა აგრეთვე, რომ სასამართლო მოკლებულია შესაძლებლობას გადაწყვიტოს სადავო საკითხი, ვინაიდან სასერტიფიკაციო გამოცდაზე მიღებული ქულის მომატება კომისიის უფლებამოსილებას განეკუთვნება.

კანონიერ ძალაში მყოფი თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 11.06.15წ. გადაწყვეტილებით სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად ბათილად იქნა ცნობილი ნ. მ-ის ნაშრომის პირველადი შეფასება №21 დავალების შეფასების ნაწილში, სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად ბათილად იქნა ცნობილი 2014 წლის მასწავლებელთა სასერტიფიკაციო გამოცდების ფარგლებში წარმოშობილი პრეტენზიების განმხილველი საპრეტენზიო კომისიის 26.08.2014წ. №6 ოქმის მე-14 პუნქტი იმ ნაწილში, რომლითაც დამტკიცდა 2014 წლის მასწავლებელთა სასერტიფიკაციო გამოცდის უნარების შედეგების გასაჩივრებასთან დაკავშირებით შექმნილი საგნობრივი ქვეკომისიის 22.08.2014წ. გადაწყვეტილება №21

დავალებასთან დაკავშირებით ნ. მ-ის პრეტენზიის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის ნაწილში, მოპასუხეებს დაევალოთ №21 დავალებასთან დაკავშირებით საპრეტენზიო განაცხადის ხელახლა შეფასება, სასარჩელო მოთხოვნის დანარჩენ ნაწილში (ანუ სსიპ შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრისათვის 1 ქულის მომატების ნაწილში) სარჩელის დაკმაყოფილებაზე მოსარჩელეს ეთქვა უარი (სარეზოლუციო ნაწილის მე-5 პუნქტი). ამდენად, საფუძველს მოკლებულია მოსაზრება იმის შესახებ, რომ კანონიერ ძალაში შესული სასამართლო გადაწყვეტილებით დავალებული იყო ქულის მომატება. არ დასტურდება კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილებით კოლეგიური ადმინისტრაციული ორგანოსათვის ისეთი შეზღუდვის დაწესება, რომლის შედეგად კოლეგიური ადმინისტრაციული ორგანოსათვის დავალებული ექნებოდა მხოლოდდამხოლოდ ერთი, გარკვეული შინაარსის გადაწყვეტილების მიღება და ნებისმიერი სხვა გადაწყვეტილების მიღება გამოირიცხებოდა. სასამართლო გადაწყვეტილებაში აღნიშნა, რომ საგნობრივი ქვეკომისიისა და საპრეტენზიო კომისიის მიერ არ არის დასაბუთებული, თუ რატომ იქნა მიჩნეული მოსარჩელის მიერ სადავო კითხვაზე გაცემული პასუხი საკითხის ნაწილობრივ და არა გააზრებულ ცოდნად, რატომ იქნა მიჩნეული მხოლოდ ერთი უნარის მითითება პასუხის 3 ქულით შეფასების დაუშვებლობის საფუძველად. სასამართლოს აღნიშნული მითითება ნიშნავს არა კომისიისათვის ნაშრომის 3 ქულით შეფასების დავალებას, არამედ მითითებას გასაჩივრებული აქტების დაუსაბუთებლობაზე, ნაშრომის ხელახალი შეფასების შედეგად გამოცემულ აქტში შეფასების სათანადო დასაბუთების საჭიროებას. აღნიშნულიდან გამომდინარე, სასამართლომ სასკ-ის 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილის ციტირების მოყვანით, მიიჩნია საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე ყველა გარემოების გამოკვლევის საჭიროება და დაავალა ადმინისტრაციას №21 დავალებასთან დაკავშირებით ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა, კერძოდ, იმის შეფასება თუ რამდენად შეესაბამება ნაშრომი 3 ქულით შეფასების კრიტერიუმს.

შექმნილი კომისიის სადავო აქტის კანონიერ ძალაში მყოფი სასამართლო გადაწყვეტილებასთან შეუსაბამობას არ ადასტურებს სასამართლო გადაწყვეტილების სამოტივაციო ნაწილში მითითება იმაზე, რომ კითხვაზე შემოთავაზებულ პასუხში ჩანს საკითხის გააზრებული ცოდნა. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ გადაწყვეტილების აღსრულებისას აღსასრულებლად მიექცევა სარეზოლუციო და არა

სამოტივაციო ნაწილი, თუნდაც ეს უკანასკნელი ადგენდეს რაიმე უფლების ან ვალდებულების არსებობას („სააღსრულებო წარმოებათა შესახებ“ კანონის 21-ე მუხ.). საპროცესო კანონმდებლობით დადგენილია გადაწყვეტილების ფორმალური (სსკ-ის 264-ე მუხ.) და მატერიალური (სსკ-ის 266-ე მუხ.) კანონიერი ძალა, რომელიც პირველ შემთხვევაში გულისხმობს მიმდინარე პროცესში დავის განხილვის დამთავრებას, ხოლო მატერიალური კანონიერი ძალა უზრუნველყოფს გადაწყვეტილების საბოლოო ხასიათსა და სავალდებულობას არა მხოლოდ კონკრეტულ პროცესში ჩაბმული პირებისათვის, არამედ მის ფარგლებს გარეთაც. მითითებული ნორმის შესაბამისად, გადაწყვეტილების კანონიერ ძალას გააჩნია კანონით განსაზღვრული სუბიექტური და ობიექტური ფარგლები, რომელიც აზუსტებს გადაწყვეტილების მოქმედების ფარგლებს. გადაწყვეტილების კანონიერი ძალა ვრცელდება საქმის განხილვაში მონაწილე პირთა წრეზე (სუბიექტური ფარგლები) და გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილზე (ობიექტური ფარგლები). შესაბამისად, გასაჩივრებას ექვემდებარება გადაწყვეტილება, თუ სადავოა მისი სარეზოლუციო და არა აღწერილობითი ან სამოტივაციო ნაწილით დადგენილი ფაქტები. ამდენად, გადაწყვეტილების კანონიერი ძალა ვრცელდება მის სარეზოლუციო ნაწილზე (სუს 17.06.15წ. გადაწყვეტილება №ას-532-505-2015). საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილებით დავა არსებითად არ გადაწყვეტილა, მოცემულ შემთხვევაში სადავო აქტები ბათილად იქნა ცნობილი დავის გადაწყვეტლად, აღსრულება ხდება გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილის, აღსრულებისათვის გადაწყვეტილების სამოტივაციო ნაწილს მნიშვნელობა აქვს არსებითი გადაწყვეტილების მიღების დროს, როდესაც ბუნდოვანია გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილი, რასაც მოცემულ შემთხვევაში ადგილი არ ჰქონია.

საქალაქო სასამართლოს 11.06.15წ. გადაწყვეტილება გამოტანილია სასკ-ის 32.4 მუხლის საფუძველზე, რომელიც სასკ-ის 23-ე და 31-ე, 33-ე მუხლებისაგან განსხვავებით ითვალისწინებს მოპასუხე ადმინისტრაციული ორგანოსათვის არა მოთხოვნის დაკმაყოფილების შესახებ აქტის გამოცემის დავალებას, არამედ ადმინისტრაციული წარმოების ჩატარების შედეგად დასაბუთებული აქტის გამოცემის დავალებას, ამასთანავე, სასკ-ის 32.4 მუხლის საფუძველზე სადავო აქტის ბათილად ცნობა არ გამორიცხავს ხელახალი ადმინისტრაციული წარმოების

შედეგად იმავე შინაარსის გადაწყვეტილების მიღებას(სუსგ 20.04.06წ. Nზს-1291-866(კ-05); 18.10.18წ. Nზს-368-368(კ-18); 04.10.2018წ. Nზს-567-567(კ-18)). ამდენად, საკასაციო სასამართლო არ იზიარებს სააპელაციო პალატის მოსაზრებას იმავე შინაარსის გადაწყვეტილების განმეორებით მიღების დაუშვებლობის, აღნიშნულით ეფექტური მართლმსაჯულების პრინციპის დარღვევის შესახებ. 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილის საფუძველზე გამოტანილი სასამართლო გადაწყვეტილების შესაბამისად ადმინისტრაციულ ორგანოს არ ევალება კონკრეტული შინაარსის ადმინისტრაციული აქტის გამოცემა, ასეთ შემთხვევაში გასაჩივრებული აქტი უქმდება დავის გადაუწყვეტლად, გამოსაცემი აქტის შინაარსი დამოკიდებულია ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ ხელახალი ადმინისტრაციული წარმოების შედეგად საქმის გარემოებების სრულყოფილად გამოკვლევის შედეგებზე. სასამართლო გადაწყვეტილებით ადმინისტრაციული ორგანოსათვის კონკრეტული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის დავალება ხდება სასამართლო გადაწყვეტილების სასკ-ის 33-ე მუხლის და არა 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილის საფუძველზე გადაწყვეტილების გამოტანის შემთხვევაში. ამდენად, ის გარემოება, რომ ნ. მ-ის თავდაპირველი სარჩელის განხილვის შედეგად ქულის მომატებაზე უარის თქმის შესახებ აქტები ბათილად იქნა ცნობილი და ადმინისტრაციულ ორგანოს დაევალა საკითხის ხელახალი განხილვის შედეგად ახალი ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა, არ ნიშნავს მოთხოვნის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის შესახებ ადმინისტრაციული აქტის გამოცემის დაუშვებლობას. გამოსაცემი პირის უფლების დაცვა მოითხოვს იმას, რომ წერიტი გამოცდების მიმართ გამომცდელის შეფასება იყოს სათანადოდ დასაბუთებული. №21 დავალებაზე გაცემული წერილობითი პასუხის თავდაპირველი შეფასება არ იყო დასაბუთებული, აქტი არ შეიცავდა რაიმე მოტივაციას, ასეთ პირობებში სასამართლომ მიიჩნია, რომ ქულის მომატების მოთხოვნის დაკმაყოფილება არ იყო გამორიცხული, რის გამოც დავის გადაუწყვეტლად სადავო აქტები ბათილად იქნა ცნობილი და მოპასუხეებს დაევალათ წერილობითი ნაშრომის ხელახალი შეფასება. ხელმეორე აქტი შეიცავს დამაჯერებელ დასაბუთებას. დისკრეციულ სფეროში მიღებული გადაწყვეტილების დასაბუთების ვალდებულება ემსახურება ადმინისტრაციული ორგანოს საქმიანობის კონტროლის მიზანს, დასაბუთების ვალდებულების შეუსრულებლობა ასეთი უფლებამოსილების დარღვევით

განხორციელებად ფასდება და შესაძლოა გახდეს გადაწყვეტილების გაუქმების საფუძველი. სასამართლო ამოწმებს არა შერჩეული გადაწყვეტილების მიზანშეწონილობას, არამედ მის კანონიერება-დასაბუთებულობას, ადმინისტრაციულმა ორგანომ უნდა დაასაბუთოს, რომ მიღებული გადაწყვეტილება ყველაზე მისაღები, ოპტიმალური იყო არსებული შესაძლებლობებიდან და არა თავად განუსაზღვროს ორგანოს ალტერნატიული ზომებიდან გამოსაყენებელი ზომა, საწინააღმდეგო იქნებოდა დისკრეციული უფლებამოსილების განხორციელებაში შეჭრა, სასამართლო კონტროლის ფარგლების გადაცილებას, ხელისუფლების დანაწილების პრინციპის დარღვევას (სუსგ 25.02.2014წ. Nბს-421-410(კ-13)).

კანონმდებლობა ყველა ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის მიმართ ადგენს დასაბუთების მოთხოვნას (სზაკ-ის 53-ე მუხ. 1-ლი ნაწ.), თუმცა დისკრეციული უფლებამოსილების ფარგლებში აქტის დასაბუთების საერთო იმპერატივი დამატებით მოთხოვნებს ითვალისწინებს (სზაკ-ის 53-ე მუხ. მე-4 ნაწ.). აქტის დასაბუთების შინაარსისა და მოცულობისადმი მოთხოვნები დეტერმინირებულია საკითხის თავისებურებებით. სხვა გადაწყვეტილების მსგავსად, მიხედულების მიხედვით მიღებული გადაწყვეტილება უნდა შეიცავდეს მნიშვნელოვან ფაქტოლოგიურ და სამართლებრივ ასპექტებზე მითითებას. დასაბუთებას განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს დისკრეციული აქტებისათვის, დასაბუთების არარსებობა არის აქტის გაუქმების საფუძველი (სუბსიდიარობის პრინციპიდან გამომდინარე, ზოგ შემთხვევაში შესაძლოა საკმარისად იქნეს მიჩნეული დისკრეციული უფლებამოსილების ფარგლებში მიღებული გადაწყვეტილების სათანადო დასაბუთების სასამართლოსათვის წარდგენა). ადმინისტრაციულ ორგანოს არ გააჩნია რაიმე ადმატებული სტატუსი ან აბსოლუტური ძალაუფლება, რაც ავალდებულებს მას დაასაბუთოს თავისი გადაწყვეტილება, ხსენებული ზრდის აქტის ხარისხს. წარდგენილ პრეტენზიასთან დაკავშირებით დასაბუთების მოთხოვნა სამართლებრივი სახელმწიფოს ჯანსაღი გამოვლინებაა. დისკრეციული უფლებამოსილების გამოყენება გულისხმობს გადაწყვეტილების შედეგის დასაბუთებას, რომლის მეშვეობით ირკვევა მიღებულ იქნა თუ არა უშეცდომო გადაწყვეტილება. მოცემულ შემთხვევაში სადავო აქტი შეიცავს მითითებას იმ მოსაზრებებზე და გარემოებებზე, რომლებსაც ადმინისტრაციული ორგანო დაეყრდნო გადაწყვეტილების მიღების დროს, არ

დასტურდება კომისიის მიერ გადაწყვეტილების მიღება საქმის გარემოებების ან კანონის არასწორად განმარტების საფუძველზე. სადავო 31.10.16წ. აქტის შინაარსით დასტურდება, რომ კომისიამ სრულად დაადგინა საქმის გარემოებები, გაეცნო #21 დავალების შინაარსს, ნ. მ-ის წერილობით პასუხს, იხელმძღვანელა ცენტრის დირექტორის 22.07.14წ. #173/14 ბრძანებით დამტკიცებული სქემით, კომისიამ გააანალიზა #21 დავალების ელემენტები, დავალებაზე გაცემული პასუხი. კომისიამ მიიჩნია, რომ დავალების პირობის მიხედვით აპლიკანტი ვალდებული იყო მოეყვანა დიაგრამის ეფექტიანი გამოყენების კონკრეტული მაგალითი, დაესახელებინა რომელი უნარების განვითარებას უწყობს ხელს ვენის დიაგრამის გამოყენება და დაესაბუთებინა პასუხი. კომისიამ მიიჩნია, რომ მინიმუმ ორი განსხვავებული უნარის ნაცვლად დასახელებულია მხოლოდ ერთი, პასუხი არ არის დასაბუთებული, კომისიამ მიიჩნია, რომ დავალება სანახევროდ იყო შესრულებული. იმის გათვალისწინებით, რომ ღია ტიპის დავალება 4 ქულიანი იყო, ხოლო დავალება სანახევროდ იყო შესრულებული, კომისიამ იხელმძღვანელა 22.07.14წ. #173/14 ბრძანებით დამტკიცებული შეფასების სქემით განსაზღვრული კრიტერიუმებით. აქტში გააანალიზებულია სქემით დადგენილი მოთხოვნები 2 ქულიანი და 3 ქულიანი შეფასებისათვის. კომისიამ აღნიშნა, რომ პასუხი არ შეიცავს მინიმუმ ორ განსხვავებულ უნარზე მითითებას, პასუხში არ იკვეთება არავითარი დასაბუთების მცდელობა, არ არის დასაბუთებული (თუნდაც სქემატურად), თუ რატომ უწყობს ხელს ვენის დიაგრამის გამოყენება ამა თუ იმ უნარის განვითარებას, შეკითხვის 3 კომპონენტიდან ფაქტობრივად პასუხი გაცემულია მხოლოდ ერთზე, რაც კომისიის აზრით არ შეესაბამება 3 - ქულიანი შეფასების კრიტერიუმს, რომელიც მოითხოვს დავალებაზე გააზრებულ და სწორ მსჯელობას. ამდენად, არსებულ პასუხში 1 ქულის მომატების მოთხოვნაზე უარი დასაბუთებულია. მოცემულ შემთხვევაში სახეზე არ არის დისკრეციული უფლებამოსილების გადაჭარბება, ფარგლების გადაცილება (სზაკ-ის მე-6 მუხ.), კომისიის სადავო გადაწყვეტილება არ სცილდება გონიერების და მიხედულების ფარგლებს, არ დასტურდება მოპასუხის მხრიდან თვითნებობის ჩადენა, დისკრეციული უფლებამოსილების იმ მიზნის საწინააღმდეგოდ განხორციელება, რომლის მისაღწევადაც მინიჭებული აქვს ეს უფლებამოსილება ორგანოს (სზაკ-ის 6.2 მუხ.), კომისიის მხრიდან არ დასტურდება არაობიექტურობა, ტენდენციურობა, მოსარჩელის მიმართ თანასწორობის პრინციპის

დარღვევა, შეცდომა დიკრეციული უფლებამოსილების განხორციელებაში, დისკრეციული უფლებამოსილების განხორციელების დაფუძნება არასრულ ან საქმისათვის მნიშვნელობის არმქონე ფაქტობრივ ან სამართლებრივ გარემოებებზე. საკასაციო პალატა თვლის, რომ კომისიამ ობიექტურად, ადექვატურად შეაფასა წერილობითი პასუხი, სადავო გადაწყვეტილება არ დაფუძნებულა ისეთ გარემოებაზე, რომელიც არ იქნა სათანადოდ შესწავლილი და გამოკვლეული ადმინისტრაციული წარმოების დროს (სზაკ-ის 53-ე მუხ., 96-ე მუხ.).

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო თვლის, რომ საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტროს საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს, გაუქმდეს სააპელაციო პალატის გასაჩივრებული განჩინება, ახალი გადაწყვეტილებით ნ. მ-ის სარჩელი არ უნდა დაკმაყოფილდეს.

ს ა რ ე ზ ო ლ უ ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი :

საკასაციო პალატამ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 1-ლი მუხლის მე-2 ნაწილით, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 411-ე მუხლით დ

გ ა დ ა წ ყ ვ ე ტ ა :

1. საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტროს საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს;
2. გაუქმდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 16.05.2018წ. განჩინება და საქმეზე მიღებული იქნეს ახალი გადაწყვეტილება;
3. ნ. მ-ის სარჩელი არ დაკმაყოფილდეს;
4. ნ. მ-ის (პ/ნ ...) მიერ სარჩელზე გადახდილი სახელმწიფო ბაჟი 100 ლარის ოდენობით დარჩეს სახელმწიფო ბიუჯეტში გადახდილად. სსიპ შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრის (ს/კ 202198727) მიერ სააპელაციო საჩივარზე გადახდილი 150 ლარის ოდენობით სახელმწიფო ბაჟის გადახდა დაეკისროს ნ. მ-ს;
5. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს გადაწყვეტილება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

თავმჯდომარე:

ნ. სხირტლაძე

მოსამართლეები:

მ. ვაჩაძე

ვ. როინიშვილი